

Någotslags restransakning i norra länet borde väl hållas – om afskrifning skall komma i fråga.

Med all Högaktning

Broderligen
Joh. Vilh. Snellman

Hfrs den 27 Sept. 1867

752 T. S. THILÉN – J. V. SNELLMAN 27.IX 1867
HUB, JVS handskriftssamling

10

Högtärade Broder!

Af min berättelse ses att förhållanderna med årsväxten i länet äro alltför bedröfliga, och med säkerhet kan antagas att de äro värre än jag låtit synas. Mycket skrik hjälper till intet, uppskrämmer endast menskligheten och föder pretentioner hos de behöfvande samt insöfver dem i tron på hjälp. Skulle man skrikit mindre om nöden de föregående åren och hjälpt mindre, så vore vi mycket rikare och folket mindre håglöst.

20

Om man ernar göra allarm öfver någon kärings död af hunger, – så behöfver länet millioner, och jag gör likasom mången annan Guvernör gjort och kanske gör för att vältra ansvaret ifrån mig – målar allt i de mörkaste färger och requirerar friskt med penningar. Skulle jag ej varit fullkomligt öfvertygad om sanningen af min princip att hjälp föder håglöshet och lättja, samt endast sträng svältkur skall tvinga allmogen till omtanke och sparsamhet, så skulle jag nog snart fått skulden till kronomagasinets till några tiotaltusen tunnor. Jag hoppas svältkuren, som nu blifver radikal, skall blifva lärorik i många afseenden och om så är må gerna om ock några tiotal lättingar svälta ihjel.

30

Att bristen blifver ytterst stor i länet och isynnerhet i östra delen, der af de vackra vårsädesväxterne skördas endast agnar, är otvifvelaktigt. Värst blifver dock bristen på vårutsäde, hvartill ännu den starka frosten natten emot den 25:te dennes ej litet bidrog, då all ännu oskuren hafra blifvit frostskadad. Om vårsädets grobarhet kan omdöme ej så snart afgifvas; tröskningen deraf verkställes ej förr än i Oktobers och Novembers. Men det torde gå, med mången annan som med mig sjelf vis à vis min kornåker, hvilken jag ej trodde vara frostskadad, men kornet befinnes dock förlorat grobarheten.

40

Af sädesimportörer synes ej vara mycket att förvänta; svar af sådana boende på landet har dock ännu ej ankommit. Brist på penningar, brist på företagsamhet, se der länets importörer. Dock har jag uppmanat trafikanter såväl till sädesimport som till byteshandel med allmogen emot allt hvad erbjudes, dock troligen med föga påföljd.

Huru stor sädesbrist uppstår är omöjligt att ännu beräkna då man blott tröskat något råg, men alldeles ej vårsäde; bristen är dessutom beroende af den mängd mjöl surrogat, som af allmoge användes. För att uppväcka mera sparsamhet och beräkning hos bonden och få honom att samla mossa har jag uttryckeligen förklarat vid de sammankomster, jag hållit i den af mig besökta delen af länet, att ingen hjälp af kronan erhålles och att magasinslånen skola inbetalas, detsamma skall jag predika i den öfriga delen af länet, dit jag i öfvermorgon begifver mig.

50

Enligt min tanke böra alla undsättningsarbeten uppskjutas i längsta möjliga. Ju tidigare de företagas, desto mera inrotas åter idén »kyllä

ruunu elättää». Svårigheten är blott att finna lämpliga arbeten. Mossodlingar vore de lämpligaste eller rättare sagdt de nyttigaste, men huru verkställa sådana utan föregående undersökning, och tid till sådan torde knappt finnas.

Emot Kejsrerliga Senatens skrivelser måste jag göra den anmärkningen at man ej blifver särdeles klok på dem. Man kunde draga den slutsatsen »att penningar finnes i massa använd dem bara» eller kanske äfven den tanken i dem kunde sökas; »låt oss befalla för att hafva ryggen fri». Finansepeditions skrifvelse var således högst nödvändig.

10 I slutet af Okt^ober eller början af November hoppas jag kunna komma till Helsingfors för muntliga meddelanden i ofvannämnde saker.

Med fullkomlig högaktning har jag äran förblifva

Min högtärade broder
Ödmjuka tjenare
T. S. Thilén

S:t Michel den 27:de Sept. 1867.

20

753 *K. J. HARFF – J. V. SNELLMAN 27.IX 1867*
RA, JVS samling

Det som svar ifrån Stockholm inkomme telegram, hvilket ingalunda är tillfredsställande, – får jag äran att härjemte beledsaga

Wasenius telegraferar:

» Köpt 825 Kuli Råg 950 cop.

» 1 000 » » 945 »

30 Stor införsel väntas tisdag. På Porthan reserveradt lastrum. 1 500 Kuli (Uleåborg.) Segelfartyg till Wiborg fås, hvaromn i morgon närmare. Bogseringsångbåt till Wiborg 40 penni mattan uppgjord».

Sålunda är antaglig att transporten till Kuopio påbörjar inom få dagar.

Det ifrån Petersburg inväntade segelfartyg, hvarom jag i går namnde och som jemte ett annat här befintelige är ämnadt att antagas för transport af 3 000 Kuli – med bogsering af Neptun till Uleåborgs län, har ännu icke arriveradt, hvarföre derom ännu icke något vidare kunnat afgöras.

40

med utmärkt högaktning
Julius Harff

27. Sept. 1867.

Ett anbud och det enda som tills dato inkommit på tidningsannoncen är å:

100 tunnor Råg à 36 Mk.

att lefvereras i Åbo. Säljaren är en possessionat som heter Stålhandske.

50